

WTC Kastanjehout in Harderwijk heeft altijd tuinhekken op voorraad...

... maar ook Tiger-palenrammers

Engelse en Franse schapenhekken, geproduceerd van kastanjehout, winnen aan populariteit. Hoveniers en projectaannemers kunnen hiervoor terecht bij houthandel Willem Termaat Chestnut (WTC Kastanjehout) in Harderwijk. Dit is de grootste producent en leverancier van dergelijke kastanjehekken in ons land. We namen een kijkje op het bedrijfsterrein.

Auteur: Broer de Boer

Directeur/eigenaar Willem Termaat realiseerde zich nadat hij voor het ondernemerschap had gekozen dat de houthandel alléén hem een te risicovol bestaan zou geven. 'Daarvoor zijn de marges te klein. Het was puur toeval dat er een vraag naar traditionele Engelse schapenhekken op mijn pad kwam. Na rechtstreekse importen hiervan uit het Verenigd Koninkrijk en Frankrijk besloot ik dit soort hekken zelf te gaan produceren. Daarmee wilde ik het duurzame hout van de tamme kastanje meerwaarde geven. Bovendien wilde ik een constante levering en kwaliteit kunnen garanderen aan mijn afnemers.' Deze stap is inmiddels tien jaar geleden. Momenteel biedt WTC in het hoogseizoen werk aan circa 30 medewerkers. De onderneming produceert en levert de producten op aanvraag en uit de voorraad op het circa 2,5 hectare grote bedrijfsterrein.

Hoogwaardig kastanjehout

'Hoveniers kunnen voor projecten altijd meteen bij ons terecht', glimlacht Termaat trots, terwijl we over zijn terrein slenteren. 'Maar bij grote partijen schapenhekken, dus bij lange hekwerken, draaien we zo'n batch als een aparte opdracht.' Termaat wijst op de producten die op voorraad liggen: 'De schapenhekken van verschillende formaten maken we allemaal van *Castanea sativa*, de tamme kastanje. Deze boom levert uitstekend timmerhout en het hout is bovendien zeer geschikt voor palen die de grond in gaan. Het lijkt qua kleur en structuur op eikenhout; de hoge duurzaamheid dankt het aan het hoge gehalte looizuur in het (kern)hout. Dit maakt het minder aantrekkelijk voor ongedierte en ook vee in de weide knabbelt er liever niet aan.'

We lopen langs een flinke balkenstapel van kastanjehout, waarop een label keurig de maten vermeldt. Termaat verduidelijkt: 'Eerder zaagden we zelf balken en planken, maar sinds we een houtzagerij als buurman hebben, besteden we zowel de grof- als de fijnbezaging hieraan uit. We passen dit hout toe voor palen, (zware) scharnierende toegangshekken en tuinmeubelen, die we hier ook produceren. Hoewel het niet onze corebusiness is, kunnen we ook balken, planken en rondhout van robiniahout leveren. Dat is bestemd voor situaties waarin de bestekschrijver naast kastanjehout ook robiniahout of bijvoorbeeld larikshout voorschrijft.'

Termaat streeft eerlijkheid en transparantie na in zijn business. Hij werkt met een natuurproduct, zodat er in een partij vers geleverd hout altijd enige spreiding is wat betreft de kwaliteit of de diameter. Ongeacht het product dat hij bestelt, mag de klant het eerst komen bekijken bij WTC: 'Als het gewenst is, boeken we zelfs een vlucht naar Italië om een partij hout op stam eerst te gaan bekijken en te merken, voordat ik het hout of een product naar Nederland laat komen', zo verduidelijkt Termaat.

Grijsverkleuring

De bedrijfsvoorraad Engelse en Franse hekken en de latten die WTC hiervoor gebruikt, staan

keurig op pallets gestapeld op het bedrijfsterrein. Ook hier vermeldt een label de soort van het hek, de hoogte, de latdikte en de afstand tussen de latten. Opvallend is een aantal pallets met producten waar een zwart folie omheen is getrokken. Termaat verklaart: 'Daarmee beschermen we ze niet tegen de regen, hoor! Daar is dit kastanjehout, zonder gebruik van conserveringsmiddelen, absoluut tegen bestand. Het is bedoeld om het hout tegen de herfst- en winterzon te beschermen. Vooral in deze seizoenen vergrijs het hout snel. Sommige opdrachtgevers vinden dat die grijstint ze een verouderde uitstraling geeft. Daarbij realiseren ze zich niet dat dit absoluut niet ten koste gaat van de kwaliteit. Er zijn opdrachtgevers die erop staan schapenhekken geleverd te krijgen van "nieuw, dus blank hout". Ook dat verkleurt echter na enkele maanden als het in de vrije natuur in de zonneschijn staat. Omdat hoveniers hier vraag naar hebben, beschermen we een deel ervan tegen de uv-straling. Uiteraard zorgen we wel voor goede ventilatie van het product op de pallets.'

Frans of Engels

Italië, dat is tegenwoordig de oorsprong van bijna al het kastanjehout dat WTC verwerkt of laat verwerken. Het bedrijf heeft in Italië namelijk ook twee productielocaties, waarin Termaat geïnvesteerd heeft. Ook daar komen de Franse

Castanea sativa, tamme kastanje

Het hout van *Castanea sativa* blijkt uitstekend timmerhout te zijn en lijkt qua kleur en structuur op eikenhout. Ondanks een lager soortelijk gewicht is de duurzaamheid hoger. Dat komt doordat er veel looizuur in het (kern)hout zit. Het hout van de tamme kastanje is fijnvezelig en goed tegen vocht bestand. Het is ongeveer even duurzaam als Europees eikenhout en geschikt voor het vervaardigen van vaten, tuinmeubels, bruggen, hekken, afrasteringen en verschillende soorten steunpalen. Het hout van de wilde of paardenkastanje (*Aesculus hippocastanum*) beschikt niet over de daarvoor benodigde eigenschappen, maar leent zich wel goed voor gebruik als openhaardhout. De tamme kastanje is een inheemse boomsoort in Zuid-Europa, Noord-Afrika en West-Azië. Daar groeit hij in mediterrane eikenbossen in gebieden met warme zomers en zachte winters, meestal op silicaathoudend gesteente. In Zuid-Engeland tref je zeer grote exemplaren aan van deze boomsoort. In Nederland en België komt de boom verwilderd voor en verder op oude landgoederen. Met name in het zuidoosten van ons land tref je vrij veel oudere tamme kastanjes aan. Monumentale exemplaren vind je nabij Beek-Ubbergen, in Arnhem en op verschillende plaatsen in Limburg.

'De hoge duurzaamheid dankt het aan het hoge gehalte looizuur'

Stammen uit Italië zijn rechter en de jaarringen zitten dichtter opeen.

Beschutting tegen uv-licht, voor klanten die beslist blanke houten hekken willen

Frans schapenhekken op stapel: duidelijk netter aangepunt dan de Engelse variant

Latten worden tussen twee getordeerde gegalvaniseerde verbindingsdraden geklemd.

en Engelse schapenhekken van WTC vandaan: compleet op rol of bijvoorbeeld in de vorm van gepunte latten. Termaat: 'Aanvankelijk betrok ik het hout uit het VK en later liet ik het uit Frankrijk komen, maar de kwaliteit van hout uit de mediterrane omgeving is dankzij de groeiomstandigheden zeer goed. Daar komen rechtere stammen vandaan en de groeiringen zijn er fijner. Nederlands kastanjehout is voor mijn doel totaal onbruikbaar.' Maar wat is het verschil tussen Engelse en Franse schapenhekken? 'Frans kastanjehout onderscheidt zich van Engels hekwerk door een nettere afwerking', zo maakt Termaat duidelijk. 'De gekloofde tussenlatjes zijn rechter en de latjes zijn netter en veel duidelijker aangepunt.'

Het onderscheid zit dus vooral in de wijze van afwerken. Termaat: 'Het typisch Engelse hekwerk is veel speelser dan dat met een Franse afwerking. Het Engelse hekwerk is absoluut de perfecte soort omheining voor een landelijke uitstraling. Beide soorten hekken leveren we in vele verschillende hoogtes en latdiktes en -afstanden. Het ijzerdraad dat we gebruiken, is zwaar gegalvaniseerd en we garanderen deze hekwerken voor minimaal tien jaar. Door de enorme levensduur van het kastanjehout hebben tuinbezitters in die tien jaar geen omkijken naar het onderhoud van hun kastanjehekwerk. Mede vanwege de transportkosten laat ik per spoor naast complete stammen ook gepunte palen met diverse diameters en gepunte latten aanvoeren voor de schapenhekken.'

Drie productielijnen

WTC heeft op de Italiaanse productielocaties kloofmachines staan; toch produceert het bedrijf ook in Harderwijk latten voor de hekken. Dat gebeurt uit stammen die reeds op lengte zijn gezaagd. Al naar gelang de diameter klooft WTC ze in vier tot acht delen. Een medewerker steekt vervolgens de gekloofde delen in een machine. De spijlen of latten van het hek worden tussen twee parallel lopende gegalvaniseerde verbindingsdraden gelegd, waarna de machine

de draden tordeert en de houten latten stevig worden ingeklemd. Termaat: 'Dit is dus semigeautomatiseerd handwerk. Het vergt handigheid en nauwkeurig en geconcentreerd werken van de medewerker. Met een aantal specialisten op andere expertisegebieden hebben we een industriële robot geprogrammeerd om juist dit werk over te nemen. Dit vroeg ook enkele aanpassingen aan de productielijn. De afgelopen maanden hebben we dit nieuwe systeem voor één van de drie productielijnen uitgebreid getest en geperfectioneerd. Deze industriële robot pakt voortaan met uiterste nauwkeurigheid latten uit een voorraadbak en positioneert ze vervolgens tussen de draden. Uiteindelijk tilt de industriële robot het geproduceerde en opgerolde schapenhek van de productielijn. Vervolgens plaatst hij het op een pallet voor transport naar de vrachtauto of het opslagterrein. Voor hoveniers staan die rollen van zogenoemde Engelse en Franse schapenhekken in verschillende maten en lengtes in voorraad op ons bedrijfsterrein.'

One stop go

Dat WTC Kastanjehout een *one stop go* is voor vele (hout)producten in de hoveniers- en tuinbranche, is duidelijk. Echter ... palen moeten ook de grond in, en ook daarbij denkt deze ondernemer met zijn klanten mee. In een aparte loods ligt een tiental Tiger-palenrammers. 'Ze zijn bekend geworden dankzij tv-programma's als Robs Grote Tuinverbouwing en Eigen Huis en Tuin', zo prijst Termaat zijn waren aan. 'Dit product is in 2016 door ons zelf ontwikkeld.' En met een trotse glimlach voegt hij daaraan toe: 'Zo komt mijn technische achtergrond ook nog goed van pas. Het is een waardevolle machine voor professionals die veel palen moeten plaatsen. De machine weegt 18 kilo en slaat met 1.850 slagen per minuut de houten palen, standaard 80 mm, in de grond. Een hulpstuk maakt deze palenrammer bovendien geschikt voor buispalen. Een Honda GX35-viertaktmotor met 1,3 pk, die zich gemakkelijk laat starten, zorgt voor de aandrijving. Het brandstofverbruik bedraagt bij 7.000 rpm circa 0,71 liter per uur en de motor voldoet

aan alle huidige Europese emissienormen. Bij zo'n miniheimachine is het gebruik van PBM's wel van belang, zoals gehoor- en oogbescherming en werkhandschoenen. Er zit een geïntegreerde start/stop op de gashandel en de handvatten zijn veergedempt om de trillingen op te vangen.'

Tiger Multi

De Tiger-palenrammer blijkt met een heel scala aan accessoires en features leverbaar. Zoals een tophendelbediening, een urenteller, diverse verlengstukken en een tiental adapters om verschillende formaten vierkante en ronde palen in de grond te slaan. Termaat zegt verder over deze machine: 'De Honda-motor is naar onze mening *the top* van de benzinemotoren en past dus perfect als aandrijving bij *the top* van de palenrammers. De motor laat zich onderhouden conform alle aspecten van het gebruik en het onderhoud van een Honda-motor. De Tiger Multi, waarover we hier spreken, is 40 procent krachtiger dan de reguliere Tiger-palenrammer. Hij is geschikt voor het plaatsen van houten palen van 7 bij 7 cm en 9 bij 9 cm en ronde palen tot 130 mm. Deze Tiger Multi is ook beschikbaar in een uitvoering met een Honda GX50-motor. En zo lever ik ook nog twee versies van de Tiger-palenrammer PD82.' Daarnaast kan men bij Termaats bedrijf Tiger Palenrammer en bij een groot deel van de dealers ook gebruikmaken van een verhuurservice voor deze palenrammers: 'Daardoor is het niet nodig om gaten te boren en de palen die ze bij me aankopen met een zware hamer in de grond te slaan', glimlacht Termaat. 'En als je de juiste adapter gebruikt, beschadig je de koppen van de palen niet.'

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!